

Opleiding docent rekenen MBO

28 oktober 2016

Bijeenkomst 4

Groep Nova 4

Inhoud

1. Introductie
2. Zwakke rekenaars & ERWD –ceciel borghouts
3. Lunch
4. Meten
5. Onderzoek
6. Huiswerk en afsluiting

1

Introductie

Portfolio's

- Feedback ontvangen op:
 - Startpagina
 - zelfbeoordeling – ontwikkeling
 - Huiswerk: kladpapier, meetkunde, verhoudingen/procenten;
 - Aanvullen als nodig
- Eindbeoordeling: eind opleiding (na 6e keer)

NB onderzoek apart

2. Zwakke rekenaars & erwd

Ceciel Borghouts

3

LUNCH

4

METEN

Starter

REFERENTIEMATEN

opdracht

- Schrijf tenminste 2 bij het voorwerp behorende maten op

Waar denk je aan?

Waar denk je aan?

kB	mg	m ³	mm ²
dm ²	dl	dm	hm
kg	m ²	hm ²	mm
dm ³	cl	ml	cm ³
g	cm ²	km ²	Minuut
Seconde	cm	km	m

Hoe groot is

- <http://www.fisme.science.uu.nl/toepassingen/03029/>

Een paar voorbeeldopdrachten

- 2F
- Opdracht hoe kun je de leerling ondersteunen bij het oplossen?

Opdracht 1

aandachtspunten

- Draagt visualisering bij aan:
 - Kunnen gebruiken van relaties tussen eenheden
 - Opbouwen en gebruiken van referentiematen
 - Inzicht in het metriek stelsel
 - Omrekenen tussen de verschillende systemen (zoals kubieke maten en litermaten)
 - Doorzien van de samenhang tussen de systemen voor lengte, oppervlakte en inhoud
- Zou jij deze visualisatie zelf gebruiken?

Bespreken

- Sterke en zwake punten visualisaties
- Tips voor de onderwijspraktijk
 - Ook uit gelezen artikel

Opdracht 2

- Als je maten mocht schrappen, welke maten houd je dan over? Welke omrekeningen vind je belangrijk?
 - Voor 2F ‘burgerschap’
 - Voor het beroep

Veel voorkomend

- Lengte

km – m – (dm) – cm – mm

- Inhoud (vloeibaar)

kubieke meter - L – dL – cL – mL

1 liter = 1 dm³

- Gewicht

ton - kg – g – mg

Tabel 4: Eenheden die een kandidaat moet kennen en kunnen gebruiken

<i>grootheid</i>	<i>standaardmaat</i>	<i>afgeleide maten</i>
lengte	meter	km, hm, m, dm, cm, mm
oppervlakte	vierkante meter	km ² , m ² , dm ² , cm ² , mm ² ha, hectare
inhoud	kubieke meter	m ³ (kuub), dm ³ , cm ³ , cc
	liter ⁴	l, dl, cl, ml hl, hectoliter
gewicht ⁵	gram	kg, g, mg
temperatuur	° Celsius	
snelheid	km per uur m per sec	
geheugenomvang	Byte	kiloByte, megaByte, gigaByte, teraByte

De afgeleide maten *hectare* en *hectoliter* komen *alleen in contextopgaven* voor. Als deze maten in het rekenexamen 2F voorkomen, worden ze in de contextbeschrijving gedefinieerd. **In een rekenexamen 3F dient een kandidaat hectare en hectoliter te kennen en te kunnen hanteren en hoeven ze niet in de contextbeschrijving gedefinieerd te zijn.**

Nog een oefening

- <http://www.fi.uu.nl/zoefi/cito/voorbeeld.php?zoef=8323>

Practicum

Meten in de ijsberg

- Twee kokers van een A4tje, dezelfde of verschillende inhoud?
- Hoe hoog staat 1 liter water op 1 m²?
- Hoe groot is 13 m² ?

Leerlijn meten

-grote stappen-
belangrijkste fasen

doelen

- Begrip van relatie tussen grootheid en maateenheid
- Taal voor meten kunnen begrijpen en hanteren (vergelijken, ordenen, standaard maat, aflezen, ...)
- Gangbare maten herkennen in situaties en referentiepunten aanbrengen
- Ordenen, direct en indirect meten, schattend meten met referentiepunten

Vervolg doelen

- Meten van bekende grootheden als lengte, oppervlakte, inhoud, tijd, temperatuur en gewicht (instrumentaria en schalen)
- Omgaan met en interpreteren van meetgetallen
- Grafische verwerking van meetprocessen
- Gemiddelde bepalen en interpreteren

Vervolg doelen

- Tijd (verschillende maatstelsels, inzicht in gebruikte structuur, aflezen van de klok, gebruik van kalender)
- Geld (kunnen gebruiken van de verschillende munten en briefjes, waarde begrip, toepassen in situaties)

De leerling als onderzoeker

- Leren vragen stellen
- Van vraag naar onderzoeksvraag
- Alledaagse situaties als bron

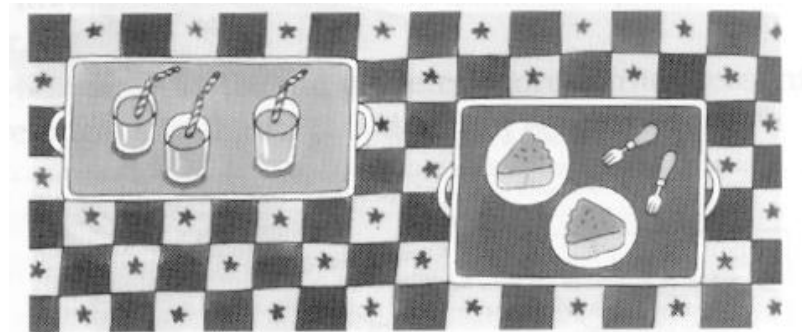
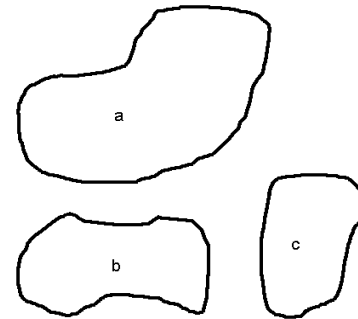

Niveaus van handelen

- Concreet handelen in onderzoekssituatie
- Vertalen naar modelniveau (tekening, beschrijving van verbanden)
- Formeel rekenen met verworven verbanden

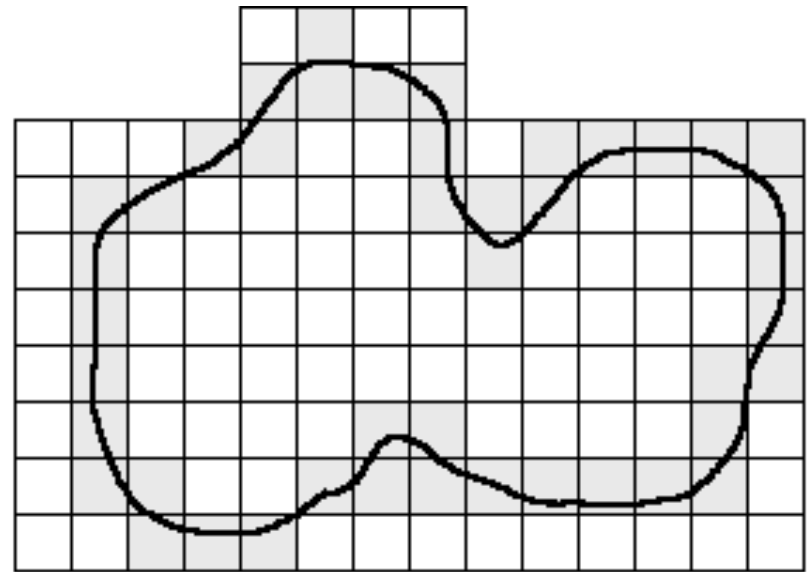
meetlijn

- Vergelijken
- Ordenen
- Samenstellen
- Een maat gebruiken

Vervolg meetlijn

5. standaardmaat
6. meten is benaderen
7. inzicht in het metriek stelsel
8. afleiden van nieuwe eenheden

Basisleerlijn meten

Groep 5-8

slo

Toenemend
maatbeseef en
inzicht in ons
maatstelsel

Langte:
het bepalen van de lengte of breedte van het lichaam mbv. duimstok of volmaat.

Langte:
het bepalen van de hoogte van een raam mbv. bord-lijnaal of duimstok.

Praktisch meten met behulp van instrumenten

Gewicht:
het bepalen van het gewicht van objecten mbv. keukenweegschaal

Inhoud:
het bepalen van de inhoud van bekens en verpakkingen mbv. maatbeker.

Oppervlakte:
het bepalen van de oppervlakte van platte objecten zoals een onderzetterje mbv. voosterzetterje mbv. voosterzetterje mbv. voosterzetterje.

Gewicht:
de voornaamste maten op een rij

ton kg g

Koppeling aan referentie maken.

Langte, oppervlakte, inhoud, gewicht:
integratie van de afzonderlijke stelsels in één overzicht

km	m	dm	cm	mm
km ²	m ²	dm ²	cm ²	mm ²
kl	l	dl	cl	ml
kg	kg	kg	kg	kg

Langte en inhoud:
alle kleine maten op een rij

m dm cm mm
l dl cl ml

Koppeling aan referentie maken.

Reconstructie van ons maatstelsel

Oppervlakte:
alle kleine maten op een rij; uitbreiding naar km²

km² m² dm² cm² mm²

Koppeling aan referentie maken.

Inhoud:
verkeering van de 'kubieke maten'

kl l dl cl ml
m³ dm³ cm³

Koppeling aan referentiemat

Gewicht:
eenvoudige herleidingsopgaven in een context.

Soraya koopt 6 pakken koffie van 250 g. Hoeveel kg. is dat?

Inhoud:
beveelenven en berekenen van de inhoud van rechthoekige vormen.

Het aquarium is 40 cm breed, 100 cm lang en 60 cm hoog. Hoeveel liter water gaat erin?

Inhoud:
eenvoudige herleidingsopgaven in een context.

Hoeveel flesjes van 50 ml kun je leeggieten in 1 liter?

Redeneren en rekenen met maten

Langte:
eenvoudige herleidingsopgaven in een context.

Hoeveel meter is het nog lopen naar het strand?

Oppervlakte:
beveelenven en berekenen van de oppervlakte van rechthoekige landjes e.d.

Hoeveel m² is de oppervlakte van dit landje?

Oriëntatie op samengestelde grootheden als snelheid en dichtheid

Meten via statistisch onderzoek

Abbeelding boven: twee meetlaten. De bovenste is een Egyptische meetlat van ongeveer 3300 jaar oud (uit de tijd van Toetanchoamon) met een lengte van 1 Egyptische el die overeenkomstig is in alle ritten. Aan de bovenkant is te zien hoe de vinger nog weerts gevormd is in tweeën, in drieën, in vierën, enzovoorts. De onderste meetlat is die breedte van die op vrijwel alle Nederlandse basisscholen in gebruik is. Opvallend is dat de structuur van beide meetlaten in veel opzichten sterk overeenkomt.

Toenemende
vaardigheid in
praktisch meten
en redeneren in
meetsituaties

Om uit te proberen

Analyseer: wat komt er aan meten bij
kijken?

Probeer uit
Ontwerp zelf

Ontwerp een parkeerterrein voor deze flat.
Maak daarvan een schets of een tekening op
schaal

Hoeveel losgeld?

Wat zou jij kiezen?

- Op een braderie heeft iemand een prijsvraag gewonnen. Tijdens de prijsuitreiking mag hij kiezen welke prijs hij wil: een kilo munten van 20 eurocent of twee kilo munten van 5 eurocent.
- Welke prijs zou jij kiezen?
- Welk bedrag heb je dan gewonnen?

ONDERZOEK

aan de slag

- Vragen aan elkaar
- Vragen voor begeleiders
- Verder in eigen groep
 - Volgende stappen
 - Planning op schema?
 -

Huiswerk

Nieuwe portfolio-opdrachten:

- Van Ceciel
- Meten -> analyseer een practicumopdracht en voer uit

Onderzoek

- Gegevensverzameling